Ч. 282. Львів, Пятниця дня 17 (29) грудня 1899. Річник III.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . 3 р. ав.
на місяць . . . . 1 р. ав.
За границею:
на цілий рік . . 20 рублів або 40 франків
на пів року . . 10 рублів або 20 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация експедиция »Руслана« під ч. 9 **ул. Коперника (Ліндого ч. 9.)** Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Сповідь „независимого“.

Рівночасно в »Галичанин-ї« і »Дѣл-ї« появила ся допись пос. Данила Танячкевича в формі справозданя з діяльности двох наших »независимих« послів в минулій парляментарній сесиї. Допись ся датована з 22. грудня, Відень. Ми назвали єї сповідю »независимого«, бо дійсно пос. Танячкевич з всею подробностию каючого ся розказав нам в тій дописи про всї свої посольскі невдачи. Допись ся була мабуть визвана критикою, яку умістив »Галичанинъ« недавно передтим в кореспонденциї з Відня, в котрій осьмішено діяльність пос. Танячкевича. Щож каже нам пос. Танячкевич? Він каже:

В послїдній сесиї застали ми (»независимі«) ситуацию для нас зовсїм змінену. Внесенє наше на законне управильненє национального питаня в Австриї не хотїли нам підписати польскі людовцї. Ґр. Клярі не покликав нас до пертрактаций. Проти сего нехтованя нас хотїли ми запротестувати і поставили внесенє, щоби правительство внесло язикові розпорядженя для Галичини з 1869 р., але сего внесеня не підписали нам Чехи з огляду на Поляків, Русини назвали се внесенє лише демонстрациєю, а клюби нїмецкої лївицї відказали нам по довгих короводах, що они або не хочуть мішати ся в галицкі справи, або не хочуть викликувати нового язикового спору, або — стоячи при своїй зеленосьвятній проґрамі — бажають Галичину відокремішнити. Дуже прикро приходило нам ждати тижнями на резолюцию клюбів лївицї і »вистоювати« під дверми сих клюбів. Я відчув з болем в груди і з досадою положенє посла бідного пригнетеного народа! А коли пос. Кайзер дав менї неґативну відповідь, а сказав єму: ви лявіруєте! Нїмцї не хотїли нам підписати сего внесеня, хоч ми їм прирекли, що будемо голосувати за вибором Прадого на першого віцепрезидента палати. З социялїстами, Шенерериями та Румунами ми не могли зноситись, а з Італїянцями не хотїли з огляду на полудневих Славян. Ми пошукали за підписами у деяких послів, але і сї відказали нам підписів. При сїм внесеню аж виявило ся, що ми з'ізольовані та що нам нї звідки не буде помочи.

Ми змінили наше внесенє і сформуловали єго так, що домагали ся заведеня рускої урядової мови всюди там в Галичинї, де руский нарід живе в одноцїльній масї або в перевазї. Се внесенє підписав нам пос. Винницкий з Буковини, два Серби і три Хорвати. Пізнїйше ще один Нїмець дикий, пос. Кронаветер. Другі посли не підписали і сего другого внесеня. Славяньский »Союз« устами Повшого і ческий клюб устами Енґля сказали нам, що они мериторично не противні сему внесеню, але підписів не дадуть. Повше сказав, що »Союз« приготовлює сам загальне язикове внесенє. Ми бачили ся знов з'ізольовані. А нам не ходило лише о саму язикову справу яко таку, але і о запротестованє в сей спосіб проти неґованя та понижуваня нашого народу. Чехи жадали ще від нас, щоби ми (два »независимі«) піддержали їх обструкцию, а на таку услугу ми нїколи не могли віддати ся. Наша заповідь полїтична була: стеречи нашої независимости: Ми-ж їй і не спроневірились нї на волос.

Не маючи достаточних (20) підписів для другого внесеня, ми рішили ся внести єго без достаточного числа підписів. Але сего внесеня палата не піддержала і ми мусїли вдоволитись тим, що наше внесенє виднїє на першій сторонї стеноґрафічного протоколу, підписане девятьма послами.

Сю сповідь пос. Танячкевича беремо зовсїм серіо. Наші »независимі« дійсно з'ізольовані в державній радї. Нїмецка лївиця, на котру здали ся посли Танячкевич і Окуневский з повним довірєм і упованєм в ерах Баденього, Ґавча і Туна, котрій то лївици они вірно служили, голосуючи враз з нею і піддержуючи єї обструкцию — ся лївиця перейшла над нашими »независимими« вповнї до дневного порядку. А правиця? Правиця не має нїякої підстави, інтересувати ся послами хоч щирими для рускої справи, але — легко сказавши — людьми хвилевого успособленя, непостійними в своїх полїтичних пересьвідченях, непевними і безпроґрамовими. Але факт, що »независимі« посли рускі з'ізольовані в радї державній, не є ще доказом, щоби руский нарід був — як о. Данило каже — неґований правительством, правицею або і парляментом в цїлости. Так не є. Посли руского народу мають важкий голос і у правительства і в правици і в парляментї. Ґр. Клярі виправдав ся давно вже перед рускими послами з того, що рускі посли не були в своїм часї кликані до цїсаря, щоби там почути волю монарха: »полагодїть державні конечности!« Рускі посли мають і безблудних та щирих приятелїв в клюбах правицї, що постоять за правами і руского народа. Наколи »независимі« рускі посли чують ся з'ізольовані, то вина за се паде таки на них самих, на їх поведенє в парляментї, на їх виступи при всяких нагодах та на їх полїтичну тактику. Пос. Танячкевич відчув се сам, кажучи в другій дописи своїй до »Галичанина« і »Дѣла«, що »так дальше бути не може, що ми (»независимі«) мусимо всїми силами і без упину прямувати до зміни такої невиносної ситуациї та що на се є два способи: здоровий полїтичний розум і одноцїльна серіозна праця«. Годимось на сю »нову проґраму« о. Танячкевича! Шкода лише, що оба »независимі« посли давнїйше вже не зрозуміли, що до успішного заступництва інтересів народа треба передовсїм здорового полїтичного розуму і серіозної працї. Подай Господи!

Проблєми.

Прискорбна єси душе моя і сьвітло твого сонця тьмить ся у чорній темряві сумної години.

На овидї моєї думки навис сумрак хмарного вечера.

Нїби ангел злющої смерти над постелею хорої людини.

Страшить — мучить — дратує — вбиває.

Важка печаль досьпівує нуту похоронної піснї.

Прощальна пісня юних днїв житя — любови

Моя ти Доле!

На згарищах молодих лїт зростають знидїлі цьвіти ранньої осени.

А гарні картини весняних днїв припадають верствою сїрого диму.

— — — На згаслих останках молодечих почувань займаєть ся іскра зівялих споминів.

Іскра божого огню, що жевріє притахлим маревом кровавих символїв.

Над полинялою минувшиною сумує жаль моєї душі.

Підрана плахта віри і сили.

Полинялий образ будучности.

Недосказане слово малює її красками сумної ідиллї.

А нута снів пестить наші нерви нїжними акордами тихої музики.

В загублених звуках фіналу бренить пірвана струна заранньої поезиї.

Молитва матери над колискою дитини. — —

І лебединий псалом житєвої поезиї.

Колишня пісня — то чар весни; а нинїшня — то сон сумної осени.

Як рвала ся воля, бурхало серце, дрожала надія, горіло кохання. — — —

Як плакали очи!

Як чахнуло молоде житє.

Як слабнули крила, кервавила ся душа, як тонув човен надії, тїпали пірвані нерви любови.

Як вянули, скошені цьвіти.

Весно моя!... Які студені хмари твого неба!

— — — Стрійний метелик минувшини цїлує ще душу слабкими крилами останнїх снів...

А на кранцях гарного просоня плаче дух молодої уяви.

Остання межа. Вузонька стежка. Ховзька дорога.

Моя ти Доле!

Ти обіймеш мене в останнє.

Кровавим поцїлунком запечатаємо недочитаний лист нашого щастя.

Не вернеть ся сила. Не пійдемо далї.

Я обійму тебе ще раз... в останнє.

На зітхання твоєї груди не гляне місяць ясним оком.

Далекий шлях чорного сьвітла закриє тяжке рядно болю.

Кров накапає слїдами... куда ми йшли...

...І на кровавій межі перелому житя озветь ся зломаний акорд розлуки.

Один голосний звук глухого стону. — — —

На ледовій кризї зморожених надій збудуємо дві хатини — одну вікном на північ — одну на південь.

І видно буде два сьвіти, що тануть у млявих проміннях сонливого сонця.

Два захмарені спектра ясної дуги.

Сунуть ся оба по одній лїнії сумної далечини і сходять ся в однім місци темної безконечности.

Сонця дрімають у мрачній глуші житєвої пустки.

Пустиня істнованя — осїнь житя — пірвана нитка весняної надії.

...Там ми стрінемо ся.

У високій тїни нашої старости.

Обвисле галузє приборканого віку прикриє серце старечим лихолїтєм.

Брак сонця прибє наші душі.

Заглушить нерви чутя.

Звялить бурлаче житє. — — —

З боєвища.

З послїдних днїв маємо до занотованя з боєвища лише одну вість, що коло Моддер-Рівер, де був уставлений против Боерів ґен. Метуен, треває безнастанно арматний огонь на цїлій лїнїї.

В Анґлїї варить ся. Віра в воєнний талант ґен. Буллєра сильно захитана. Закидають єму цїлий ряд тактичних похибок, сповнених в битві під Колєнзо, а передовсїм, що пробував перейти ріку Туґелю в двох місцях, не рівночасно, але одно по другім. Наслїдком сего було, що Боери могли сконцентрувати свій огонь на кожду з загрожених точок по черзї і знищити анґлїйскі наміри. Закидають також єму і другим ґенералам, що не висилають форпочт в глуб краю, а через се не знають анї сили Боерів, анї їх становиска, і що в сей спосіб ризикують без потреби цїнне житє жовнїрів і офіцирів. Слиби ходило лише о докази личної відваги, не поступали би инакше; але сего тут не треба; розходить ся о борбу з ворогом метким, неустрашеним, що стріляє знаменито, що має дуже добре оружє і армати, що числить в своїм війску сотки нїмецких офіцирів, котрі научили єго сипати вали і забезпечувати знаменито свої позициї.

Урядово вправдї доси нїхто не критикує Буллєра, але приватно осуджують єго і прочих ґенералів дуже остро. За вибір тих провідників війни роблять відвічальним фельдмаршалка, льорда Вольселєя, шефа анґлїйскої армії. Він і окружаюча єго котерия відсували систематично на бік тих офіцирів, що не належали до їх аристократичної сфери, або таких, що вибили ся на перші місця против їх волї. Тим то й нове іменованє льорда Робертса на начального вождя війни в полудневій Африцї уважають обидою для Вольселєя і ґенерального штабу. З Робертсом виїздять на війну льорд Кіченер, що знаменито уміє укладати воєнні пляни і ґен. Гектор Макдональд, що з найнизшої степени добив ся теперішного становища, і за котрим жовнїрі пропадають. Обох послїдних не любила також котерия Вольселєя.

Замітити мусимо, що Анґлїя має ще одного знаменитого ґенерала князя Connaugth, сина королевої. Він хотїв конче вибрати ся на боєвище, але льорд Вольселєй не допустив до сего, замічаючи, що син королевої не повинен наражати свого житя і що єму не випадало служити під молодшим від себе, ґен. Буллєром. В дїйсности не хотїв Вольселєй дати нагоди князеви, щоби сей міг відзначити ся. Нинї, коли коменду в Африцї обіймає старий Робертс, князь Connaugth може під ним служити і мабуть в недовзї почуємо сю вість, що син королевої обіймає провід осьмої дивізиї. Був би се крок великого полїтичного значіня і доказом нової злуки народа з короною. В такім разї боров би ся в Африцї не лише сам нарід, але також член династиї.

Між Англичанами росте ентузиязм для війни. Ту нїхто не думає про переговори з Боерами. Вести війну, хотьби мав бути висланий послїдний анґлїйский жовнїр, доки не буде Анґлїя реґабілїтована, а гордий ворог згнетений, се загальний поклик. Найшло ся вже 230 тисяч охотників, що раді би виїхати до Африки і вести дальший бій з Боерами. Великі фірми копальняні і торговельні обезпечують своїм урядникам і робітникам платню і місце по їх повороті з боєвища. Королева устроювала в часї сьвят для жінок, вдів і сиріт вояків великий обід в Вестмінстері, в котрім взяла участь королева з цїлою родиною.

Monitor перед судом.

Вчера рано ведено дальше розправу др. Соловія против Брайтера, а пополудни переслухано д-ра Чоловского і д-ра Студиньского.

Др. Чоловский признає, що хотїв посередничити в справі помиреня між Брайтером і пос. Вахнянином і звернув ся в тій справі до д-ра Студиньского. Сли перед др. С. сказав, що Брайтер пав жертвою містифікациї зі сторони Луцика, то лише від себе і в такій формі, що дізнав ся про се з поголосок. Так само подавав се др. Ст., немовби він знав лише про містифікацию з поголоски.

Др. Студиньский зізнає з початку по руски, а на просьбу судиїв присяжних веде дальшу річ по польски: »Про справу сю, для нас дуже болючу, говорили ми в дома часто, бо спонївірано нам батька, що нїяким чином цїлим своїм житєм на сей страшний докір не заслужив, і з вини обжалованих держано єго майже два роки під тим тяжким замітом. Про п. Луцика, немовби сей мав змістифікувати Брайтера, ми нїколи не говорили і не мали найменьшого підозріня. Аж сего року перед розправою в падолистї явив ся до дому проф. Вахнянина п. Альбін Білиньский, посередник п. Брайтера. Сего гостя ми надїяли ся, бо днем раньше дістав я від д-ра Соловія лист, в котрім дивує ся, що п. Брайтер оголошує, немовби справа була на дорозї помиреня. П. Білиньский прибув в часї обіду. Тесть запросив єго до сальону, а я зістав в однїй з прилежних комнат, де міг все докладно чути. Я війшов на сї слова п. Вахнянина: »Я не знав сего, що п. Луцик мав змістифікувати п. Брайтера. Обида є за тяжка, щоби я міг відступити від розправи, тому нїякої деклярациї приняти не можу. Сли однак Ви кажете, що п. Луцик змістифікував Брайтера, приніс єму кореспонденцию і сказав: »drukuj pan, a ja w razie potrzeby dowód prawdy przeprowadzę«, то в такім разї прошу сказати п. Брайтерови, нехай се перед судом виявить, а вина буде меньша«. В часї тих слів п. Білиньский притакував безнастанно: Так, так, обида за тяжка, наварили, нехай з'їдять, я сам инакше не зробив би«. Се був перший раз, де ми дізнали ся про містифікацию.

Президент розправи, Вайнреб, питає сьвідка, чи чув слова п. Білиньского до Вахнянина і чи лише з відповіди п. Вахнянина вносив, що п. Білиньский вказав на особу Луцика? Сьвідок відповідає: »Слів п. Білиньского я не чув, але з відповіди п. Вахнянина я був певний, що п. Білиньский вказав на Луцика. По відходї п. Білиньского, сказав п. Вахнянин до родини: »От тепер знаю жерело; се кацапска інтриґа! — З др. Чоловским стрінув ся я на ул. Сикстускій в часї похорону Смольки. Др. Чоловский просив мене, щоби я вплинув на тестя, п. Вахнянина, щоби сей відступив від розправи. Я відповів, що тепер буде тяжко, бо таку справу може порішити лише суд. На се заявив др. Чоловский: Брайтер пав жертвою містифікациї з сторони Луцика«. Я відповів: »Знаю про се, бо в нас був вже один посередник і розказував про се. Др. Чоловский просив мене о »rendez-vous в тій справі, на що я згодив ся«. На питанє радника Вайнреба замічає др. Студиньский, що єму др. Чол. не сказав, що вість про містифікацию має від Брайтера та що сьвідок навіть про се п. Чоловского не питав. »В кілька день пізнїйше, оповідає дальше др. С., дістав я лист від д-ра Чоловского з просьбою, щобим конче з ним бачив ся. Сего дня я був занятий, тому відповів я, що вступлю до д-ра Чол. на другий день до мійского архіву між год. 11—12. Я справдї на другий день удав ся до д-ра Чол. Ми були в окремій комнатї. Тут просив ще раз др. Чол., щоби я вплинув на п. Вахнянина і довів до помиреня, причім відчитав менї деклярацию, котра кінчила ся словами, що нотатка в Monitori не відносить ся до пос. Вахнянина. Деклярация видала ся менї сухою, хоть я сего не сказав д-рови Чоловскому. Я заявив, що не маю нїякого повномочя від п. Вахн., що обида за тяжка, тим більше, що панове Брайтер і Луцик мали нагоду через півтора року відкликати єї. Коли-б п. Вахн. приняв сю деклярацию, то руска публика, що добрих сторін чоловіка узнати не уміє, але за се знищить чоловіка, сли лише тїнь якого підозріня на нїм тяжить, сказала би з певностию, що на справі щось було, коли п. Вахн. відступив від розправи, що бояв ся скандалу і т. п. В виду сего видає ся менї неімовірною річию, щоби п. Вахн. відступив від розправи. При тій нагодї сказав знов др. Чол., що Брайтер пав жертвою містифікациї зі сторони Луцика. В часї розмови з др. Чоловским підніс я ще один сумний і прикрий факт, що лучив ся у Львові на »Бесїдї«. Коли пос. Вахнянина

Птицї відшукають страчену пустинницю.

І соловії голосити будуть над тобою свої елеґії.

На твоїй трунї не буде кому поставити хреста нї сьвятої книги Евангелия.

Тільки степовий вітер стогнати буде надгробне »Со сьвятими« — — —

Замісць сьвяченої води — історию твого житя зросять сльози завмерлої людини.

А на могилї зросте деревина — колюча голка з тернового вінця Спасителя.

Від гнилих слїз твоїх очий затроїть ся у самім корінї дерево людського страдання.

У його тїни постелить ся китайка плакучого зїля.

Його ягодами будуть сльози живої сироти.

Память минулого житя згине з днем похорону.

Тільки на гробі твого горя поросте дика хопта.

— — — А стїни моєї палати осядуть глибоко в землї.

Полупана хата згорбить ся, як вік нашої долї...

Туча старечих слїз залле вікно моєї хатини і закриє його занавісом жалю — туги, печалї.

Засиплють його високі купи снїгів та не буде чим їх відмести, не буде надії на близьку весну...

Слїд колишнього сьвітла мерехтїти ме у пітьмі кровавої ночи.

Та моя уява пробє гріб невчасної смерти.

Там доживати муть віку символї останнїх снів. — — —

Хоре житє весняних споминів у недокінчених картинах.

А далї... не стане сили.

Дух волї згине від давньої рани і не поможуть йому невлучні стріли останнїх змагань.

Живий живчик хорої уяви буде догоряти у слабих признаках аґонії.

Пручати ся?... було би сьмішно.

Та житю ще не конець.

Безцьвітне тїло живого покійника вложуть до труни.

А на віко домовини поставлять книгу людського забутя і розбитий тарабан печальної слави.

Слава — то людський сьміх.

Я зачую його слухом зранених нервів.

Від глухих ритмів судорожнього хлипаня здрігнеть ся порох конаючої душі.

Але бурити ся не буде сили.

Галапасний Молох сьмішної бувальщини проковтне себе самого, або пійде шукати иньшої поживи і — — — пустий тарабан слави розібєть ся на дрібний череп.

На віку домовини остане тільки книга людського забутя.

Сей дарунок вложуть минї до труни.

Нагорода за мою роботу.

З тим добром прийдеть ся минї перебути далеку дорогу, і станути перед престолом великого Судї.

Байдуже.

За те у спорохнїлих рештках буйного житя водворить ся глуха тишина.

Тодї завмерлий дух незрячої нїмоти прокинеть ся на часок з голодного летарґу.

Слїпими очима поведе по сьвітї темної домівки, огляне тьму сирої домовини. — — —

Де плакав колись ґенїй віщої думки, слїпий кобзар сумного слова.

Без крику горла, без подиху легнїв, без слова нїмих уст — — —

Одно тільки глухе, нечутне стово, один рух слїпих очий...

Від нього счезне тїнь мого сну, потахне сон пригаслої уяви.

Се остання сльоза затопить рікою виплакані очи.

І сконає заморений атом мрійного фантому.

Останнїй стон беззвучного акорду — —

Остання сльоза на гріб фантазиї — —

Остання грудка на могилу сонного духа.

Жалібна кірея на прах моєї памяти. — —

...У студених поцїлунках мертвої уяви найде душа моя — — — могилу.

Л. 28. падолиста 1899.

Орест Авдикович.

іменував виділ краєвий по нотатці, оголошеній в Monitori референтом для руского театру, один з панів, прозвища не подам, сказав тоді: »Я з тим куплєром засідати не буду!« Ми дізнали ся про се в рік пізнійше, може оно було щастєм для сего пана«. Радник Вайнреб питає, коли сей факт міг мати місце? Сьвідок відповідає, що в короткий час по нотатці в Monitor-і.

Дальше питає радн. Вайнреб, чи люди по прочитаню »Monitor-а« могли догадати ся, що се відносить ся до пос. Вахнянина? Сьвідок відповідає: »Єсьм сеї гадки, що всї члени »Бесїди« мусїли думати, що то нїхто иньший, лише п. Вахнянин, бо в Самборі не був нїхто иньший з послів делєґатом, лише п. Вахнянин«. Радник Вайнреб замічає, що в часї розправи піднесено, що п. Вахн. зістав послом аж в грудни. Сьвідок замічає, що публика не питає про се, коли зістав послом, але п. Вахнянин є послом, був делєґатом, отже се він зробив. На питанє радника Вайнреба, чи делєґатом для руского театру не був взагалї який посол, сьвідок не уміє відповісти.

При конфронтациї дра Студиньского з др. Чоловским, перший обстає рішучо при своїх зізнанях, а радник Вайнреб стверджує, що між зізнанями обох сьвідків нема великої ріжницї.

Оборонець Луцика, др. Райтер, просить, щоби трибунал ствердив, що Луцик не веде доказу правди, що не вносить о переслуханє сьвідків і т. д. Президент трибуналу стверджує се.

Обвинений Брайтер вносить, щоби переслухано начальника »Фльориянки« в Самборі, п. Ад. Височаньского і радника суду Чвартацкого. Перший мав чути, як п. Манєвский просив п. Вахн. о протекцию до панни Ф., другий зізнає, що Саганек не зізнав в судї всего.

Заступник пос. Вахнянина, др. Соловій, противить ся сему, бо з внесень видно, що п. Брайтер хоче звести розправу ad absurdum. П. Брайтер рішив ся перевести доказ правди, що п. Вахн. допустив ся каридостойного дїла, а не має доказувати, чи істнувала сплетня.

Пос. Вахнянин заявляє, що довів до розправи, щоби на нїй очистити ся від сего тяжкого заміту, тому просить трибунал, щоби п. Височаньского, котрого пос. В. не знає, переслухати. Пос. Вахнянин годить ся з засади на візванє всїх сьвідків, яких покличе п. Брайтер, щоби лава присяжних могла пересьвідчити ся, що п. Брайтер устроює собі забавку. Трибунал відмовив жаданю п. Брайтера.

Новинки.

— **Народний з'їзд**. Про з'їзд национальних демократів пишуть до »Дѣла« ось що: Вчера, ві второк дня 26. (н. ст.) грудня, відбуло ся у Львові у великій салї Народного Дому довірочне зібранє в цїли наради над новою проґрамою, орґанїзациєю і тактикою. Виділ Народної Ради у Львові враз з комітетом львівских Русинів з 7-х мужів з поза виділу запросив на ту нараду визначнїйших мужів зі всїх повітів всхідної Галичини. Явило ся 151, а то 71 зі сьвітскої інтелїґенциї (межи ними кількох представителїв молодежи унїверситету і політехнїки) 53 сьвящеників і 27 міщан та селян з 33 повітів. Збори отворив п. Романчук. Відтак вибрано президию збору, іменно предсїдателем ем. совітника судового Дениса Герасимовича, а заступниками о. Івана Воляньского з Острівця і господаря Андрея Берника з Лисятич. Слїдували реферати о народній проґрамі і народній орґанїзациї. Реферували: о політичній части проґрами др. Евген Левицкий в заступстві д-ра Окуневского, о економічній части п. Нагірний а о культурній ем. директор ґімназияльний п. Борковский. Довга дискусия вела ся над тактикою, особливо над становиском национально-демократичного сторонництва до жидів і до ріжних партий та фракций серед руского народу. Справу часописий, маючих бути орґанами сторонництва, передано тїснїйшому комітетови до порішеня. Вкінцї вибрано тїснїйший і ширший народний комітет. До тїснїйшого комітету входять: 1) голова товариства »Народна Рада« у Львові Юлїян Романчук яко предсїдатель; 2) член виділу »Нар. Ради« Александер Борковский яко заступник предсїдателя, Василь Нагірний, др. Евген Озаркевич, Іван Белей, о. Александер Стефанович і о. Александер Темницкий; 3) вибрані на вчерашнім з'їздї: Михайло Грушевский, др. Евген Левицкий, др. Кость Левицкий, др. Володимир Охримович, др. Дамян Савчак і др. Іван Франко. До ширшого комітету входять: 1) Всї тії 13 членів тїснїйшого комітету; 2) посли сторонництва і редактори; 3) вибрані на вчерашнім з'їздї; др. Ярослав Кулачковский, др. Щасний Сельский і Вячеслав Будзиновский зі Львова, о. Тит Войнаровский з Балинець, о. Николай Галущиньский зі Звиняча, Йосиф Гурик з Угринова-долїшного, др. Михайло Дорундяк з Борщева, о. Сидір Зельский з Милятина, др. Андрій Кос з Калуша, о Сильвестер Лепкий з Жукова, Данило Мекелита з Бутин, др. Андроник Могильницкий з Рогатина, о. Іван Негребецкий з Залїся, др. Евгеній Олесницкий зі Стрия, о. Стефан Онишкевич з Хишевич, о. Йосиф Фолис зі Скнилова і о. Іван Яворский зі Стрільбич. На случай потреби уповажнено комітет дібрати собі ще пять членів.

— **Сумна пригода** приключила ся вчера рано у францускім готели. Від кількох днїв мешкала там родина Абрамовичів з Київскої ґубернії. Приїхали они на сьвята до Львова, аби відобрати 13-лїтню доньку Марію з закладу »Sacre Coeur«. Відобрали єї та мали вчера від'їхати. День передтим мати Валєрия устроїла пращальний вечір для товаришок доньки. Зійшло ся кілька осіб і бавили ся весело до пізного вечера. Коли гостї розійшли ся, мати лягла з донькою в однїй кімнатї. Другої днини почула служба стогони жінки. Вивалено двері, а очам присутних представило ся ось що: Донька лежала мертва, а мати борола ся з смертию. По хатї розносив ся немилий запах ґазу. Прикликана ратункова стация, сконстатувала смерть дитини, що умерла вже від 6 годин. Лїкарі заакомодовали що-до матери штучний віддих, але надїя утримати єї при житю є дуже слаба. На місце випадку приїхав комісар полїциї Де Льож. Слїдство виказало ось що: Кафлеві печі були опалювані сьвітляним ґазом. Палити у них мав готелевий слуга. Але хоч при печі є друкована картка, що єго треба прикликати, жінки уставляли після своєї волї реґулятор і не закрутили потім курка. Ґаз, що мав тепер свобідний вихід, був причиною їхньої смерти.

— **Убийство жінки**. В Щавницї убив якийсь Цєсєлька свою жінку, у котрої застав любовника, почім підрізав собі горло.

— **Пожежа фабрики паперу**. В Сасові згоріла у сих днях фабрика паперу, убезпечена на мілїон зр. Не лишило ся із неї і слїду. Убезпеченє верне вправдї шкоду, яку потерпіла фірма в папері і машинах, не направить лише того, що понад 300 робітників лишаєть ся без кусника хлїба і без спромоги заробити собі на житє серед зими. Неменьшу втрату понесе фірма по причинї умов на доставу паперу. Можна надїятись, що пп. Вайзери постарають ся о відбудованє сеї сьвітлої фабрики паперу в як найскоршім часї.

— **Про українське весїлє в Катеринославщинї** подає »Днѣпровская Молва« (ч. 41 і 42) статю якогось Г. Л. Тут описує автор весїлє, але найважнїйшого, себ то пісень не подає. При всїм тім одначе деякі черти, питомі сїй околицї є вельми цїкаві.

— **Лев Жемчужников**, відомий артист і любитель України та її житя і природи, помістив в листопадовій книжцї »Вѣстника Европы« статю »Отрывки изъ моихъ воспоминаній«, що відносять ся до 50-их років сего столїтя і є вельми цїкаві, позаяк автор споминів згадує про семї Кулїша, Гоголя, Тарновских, Марковичів і Гаґаганів.

— **Премію Гільфердінґа** розписало перед роком »Петерп. Славянск. Благотворительное Общество« за »лучшій очеркъ исторіи современнаго положенія зарубежной Руси« (в Галичинї, Буковинї і Угорщинї). Здаєть ся, що на сей конкурс не прислано нї одної роботи, позаяк »Сынъ Отечества« (ч. 272) звіщає, що речинець присилки відложено ще на рік. Ся премія ім. Гільфердінґа виносить 3000 рублїв. Якось наші учені Мончаловскі et tutti quanti, що звичайно пишуть на такі теми, якось не чують ся на силах сягнути по такий ласий кусок.

— **Мункачі**, знаменитий угорский маляр, що від довшого часу находить ся в лїчничім закладї в Бонн, є умираючий. Він лежить спаралїжований і стратив майже цїлком взір.

— **Фінансові клопоти чорногорского князя**. Небавом прибуде чорногорский князь, Миколай, до Відня. Цїлию подорожи є справа поладнаня кількох фінансових питань. Чорногорске княжество винно двом віденьским інституциям дуже поважні суми, від котрих навіть процентів оплачувати не є в силї. Крім сего винна Чорногора Австриї пів мілїона зр., по части за пофалшовані, а по части за невиплачені почтові переказы, в наслїдок чого Австрия зневолена була залишити виміну переказів з чорногорским княжеством. Князь задумує при нагодї віденьскої візити затягнути також малу позичку, котрої єму відмовлено в Римі, Неаполю і Парижи. Вкінци, але се вже на послїднім плянї, присьвічує подорожи князя також полїтична цїль. Князь, залежний від Росиї, мусїв послухати ради царя, бо в Петербурзї принято з невдоволенєм антиавстрийскі екскурзиї князя. В виду сего князь хотїв би тепер навязати добрі відносини з віденьским кабінетом.

— **Засуд князя Аренберґа**. В недавнім числї нашої часописи подали ми новинку п. з. »І се люди!« В нїй доносили ми, що князь убив в Африцї в нелюдский спосіб свого слугу, мурина Военний суд засудив князя за сей злочин на три роки вязницї і виключенє з армії.

— **В італїйскім дворі** рішено з огляду на ювилейний рік залишити в будучім роцї устроєнє балю, що викликало дуже добре вражінє в католицких кругах. Амбасадори Австриї і Франциї при Ватиканї не дадуть дорічних принять в р. 1900. В кругах ватиканьских обчисляють, що до Риму прибуде в р. 1900 лише 150 тисяч чужинців-путників.

— **Антиалькоголїчне серум** винайшли парискі лїкарі, Сапелїє і Тебіль та зложили справу зі свого винаходу на вчерашнім засїданю академії. Серум споряджено при помочи аптикаря Бросі зі штучно алькоголїзованого коня і оно викликує у осіб, піддаваних лїченю, відразу до алькоголїв.

— **Султаньскі історії**. Тайні суди і вироки стали ся буденним явищем в столицї падишахів. Щезають там люди без слїду як за давних часів, коли мала морщина між султаньскими бровами була причиною, що богато людий потерпіло смерть у Босфорі. Недавно всї амбасадори мусїли просити за гуртком визначнїйших Турків, засуджених на цїле житє тюрми за те лише, що они поважили ся пожелати анґлїйскому амбасадорови щастя у війнї з Боерами. Султан добачував в сїм нарушенє своїх прав, бо лише він може так або сяк желати якійсь державі. Тепер знов увязнено в Константинополи богато підозрілих людий, кат зна' о що і не знати ще досї, що стане ся з ними. Один з них вирвав ся з рук полїциї та утїк до Франциї, а що се шурин султана, і що єго утеча була досить романтична, говорять про неї по цїлій Европі. Князь виїхав з двома синами на прогульку в околицї Константинополя, сїв до парової лодки, що ждала на него, а з неї пересїв ся на францускій корабель, що виїздив уже з Дарданелів, з териториї, що стоїть ще під властию султана. Полїция почала єго шукати, зревідувала иньший францускій корабель, думаючи, що він є на тім корабли і сею похибкою скомпромітувала ся дуже. Небавом потім слїдувала друга компромітация. Султан зажадав від Франциї свого шурина, на сїй підставі, що він, як свояк падишаха, є підчинений родинному законови, та не може користати ся міжнародними постановами що-до полїтичних переступників. Франция відмовила. Нарештї султан скомпромітував ся ще третий раз, бо зажадав, аби Франция видала єму шурина, що не є полїтичним переступником, лише простим дефравдантом, що брав гроші від Англичан для башів, що мали рішати хто — Англичани чи Нїмцї — повинен дістати концесию на баґдадску зелїзницю, а тих гроший та численних дарунків не роздавав опісля тим, кому були призначені, але забрав всьо собі. Таким чином допустив ся двох злочинів: 1) переговорів у грошевих справах, що не лицюють турецкому достойникови, 2) дефравдациї. Єго дїти не повинні терпіти за вину батька, тому треба видати їх також султанови, що після тамошного закона є одиноким опікуном збезчещених сиріт. Князь Дамад-Магмуд заявив, коли прибув до Марсилії, що всї закиди проти него є безпідставні і тому Франция не видала єго, однак князь Дамад-Магмуд уважав конечним схоронити ся в иньшій державі, бо францускe правительство не хоче робити султанови неприємностий.

— **Дрібні вісти**. З Старого Санча пишуть: Жінка перевізника і реставратора Кальмана Найґута зажадала від своєї доньки Рожі ножа, аби розрізати собі помаранчу. Коли дістала ніж, підрізала собі ним горло так страшно, що єї житю грозить сильна небезпека. Причиною наміреного самоубийства мала бути прикра хороба. Найґутова стоїть під обсервациєю лїкарів, що зішили єї горло. — Цїла родина, що складаєть ся з 6 осіб, при Панєньскій улицї ч. 30, загоріла в ночі з понедїлку на второк. Ратункова стация прикликала всїх до житя. — Впала до кирницї при ул. Смольки служниця Юлїя Словіньска. Як кажуть, була она цїлком твереза, а зимна вода протверезила єї єще більше. Нїщо не стало ся єї, лише коли вийшла з примусової купелї нарікала, що напила ся в часї сьвят за богато... води.

Телеґрами.

Відень, 28. грудня. Цїсар санкционував закон, ухвалений галицким соймом, в справі комасациї і подїлу селяньских ґрунтів. — Комісия для контролї державних довгів рішила голосами дра Фукса, бар. Чедіка і бар. Добльгофа против голосів Блязека і Козловского видати австрийско-угорскому банкови суму 118.318.949 корон на покритє проєктованої емісиї 5-коронових паперів.

Льондон, 28. грудня. Анґлїйскі ґенерали в Африцї одержали наказ, здержати ся з всякими офензивними кроками аж до хвилї прибутя ґен. Робертса.

2 зр. 50 кр.

коштує добре ходячий

НІКЛЬОВИЙ ГОДИННИК

з порушаючою ся всказівкою секундовою.

5 зр. Женевский ремонтоаровий

з золота Plaque є одиноким годинником, ґальванїчно позолоченим **14 - каратним золотом** котрий кождий оцїнить на 50 зр. — В дїйсности коштує той годинник з відскакуючою покривкою, богатх ґравірованою з безуслівною ґваранциєю, тревалости і доброго ходу на 5 лїт. **Цїна 5 зр.**; з анкровим верком і 3 покривками **7 зр.**; правдиво срібний ремонтоаровий годинник **з 15 камінями**, 3 срібними і **богато ґравірованими срібними покривками**, узнаний за найлїпший **9 зр. 75 кр.** 14 - каратний золотий дамский годинник **12 зр.**

Дуже модний і елеґантний ланцушок з золота Plaque для панів і пань **2 зр.**

1 зр. 95 кр.

БУДИЛЬНИК (Baby Wecker)

15 цм. високий, з нїкльованою окривкою анкровим ходом з реґулятором, докладно ходячим.

з осьвітленим циферблятом **2** зр. **20** кр., з калєндарем **2** зр. **80** кр. — зпорушаючими ся фіґурами, як: колишуча дївчина, швец, коваль, різник: **2** зр. **80** кр.

Висилає за послїплатою. Єсли річ не подобаєсь, гроші звертає.

Богато ілюстрований цїнник висилає по присилцї 5 кр. марки почтової.

UHREN-EXPORT

M. RUNDBAKIN, WIEN, IX|1.

Berggasse Nr. 3.

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп. приходить о годинї	Поїзд особ. приходить о годинї	до Львова
	6·10	з Чернівцїв (Іцкан, Галацу), Станиславова
	6·50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно
	7·10	з Зимної-води » » »
	7·40	з Янова
	7·55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия
	7·44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче
	8·05	» » на дв. головний
	8·15	з Сокаля, Рави рускої
1·30	9·00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.
	11·15	з Ярослава і Любачова
1·50	11·55	з Іцкан, Черніцїв і Станиславова
	1·01	з Янова
	1·40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тілько від 7. вер. до 15. пад. включно
2·20	5·15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.
2·35	5·40	» » » на дв. голов.
	5·55	з Сокаля, Белзця і Любачова
Ніч		
8·45	6·10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова
	6·20	з Іцкан, Сучави
	7·58	з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тілько в недїлї і сьвята
	8·15	з Грухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно
	8·14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.
	9·21	з Янова тілько від 1. черв. до 15. вер. вкл.
	9·55	з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту
12·30	10·10	з Чернівцїв, Іцкан (Букарешту), Сучави
	10·08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	10·25	» » » на дв. голов.
	10·30	з Лавочного (Пешту) Хирова
	12·10	зі Сколього, Калуша
	3·05	з Підволочиск на дворець Підзамче
	3·30	» на дворець головний
2·16	6·00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока

Поїзд посп. відходить о годинї	Поїзд особ. відходить о годинї	зі Львова
	6·20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
1·55	6·15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
2·08	6·30	» » » дв. Підзамче
2·45	6·30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави
8·30	8·45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	9·10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
	9·25	до Янова
	9·35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
	9·53	» » » дв. гол.
	10·10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова
	12·50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тілько в недїлї і сьвята
	2·15	до Брухович тілько від 1. липня до 10. вересня включно в недїлї і сьвята
	9·45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)
2·55	—	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів
	3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
	3·15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.
	3·20	до Зимної води тілько від 7. мая до 10. вер.
	3·26	до Брухович » » » »
	5·25	до Ярослава
Ніч		
	6·21	до Іцкан, Радовець, Кімполюнґа, Сучави
12·50	6·40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15, вер.
	6·50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
	7·00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	7·10	до Сокаля і Рави рускої
	7·20	до Тернополя дворець головний
	7·42	» дворець Підзамче
	7·47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
	8·35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
	9·10	» » » 1. чер. до 30. жов. в [illegible] і сьв.
2·36	10·40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	10·50	до Кракова (Відня, Варшави), Ся[illegible]ка
	11·10	до Підволочиск, Бродів дв. голов[illegible]
	11·32	» » дв. Підза[illegible]
	4·10	до Кракова (Відня, Берлина)
	5.50	до Брухович від 7. мая до 10. ве[illegible]ня

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Час середно-европейский різнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць держ. (Львів, ул. Красїцких ч. 5) удїляє пояснень в справахзе лїзничих, продає білєти всякого рода і розклади їзди.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупнї:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., IIа по 64 зр. за 100 кіл. loco фабрика.

Вино

в бочках о 135 лїтрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку loco місце продукциї.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилках почт. в цїнї по: зр. 9·20, 10·20, 10·70, 11·20, а специяльність по 12·20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3·—, 3·70, 4·10, 4·90 франко. — Иньші товари по умірених цїнах. 78—?

Перша руска торговля і рукодїльня

параментів церковних

і застави столової (сервисів) із хіньского срібла

під фірмою

Евг. Спожарский і Вол. Устеньский

у Львові, улиця Руска ч. 1.

в каменицї тов. »Просьвіта«.

ТОРГОВЛЯ

поручає:

Свій богато заосмотрений склад всїляких товарів церковних.

Великий вибір хрестів желїзних нагробних.

Застави столові з хіньского срібла.

Всякі посилки полагоджує ся відворотною почтою по найнизшій цїнї.

Рукодїльня бронзівнича

принимає замовленя на всякі роботи із **золота. срібла, бронзу** і и. металїв, як також до відновленя, позолоченя і посрібленя всякі церковні і домашні знаряди.

Все виконує ся в найкоротшім часї і по найнизшій цїнї. 3—10

Рік заснованя 1892.

Інформациї і посередництво до заключеня обезпечень житєвих в найкористнїйших комбінациях.

Пожички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. кред. »Днѣстеръ на 5½% і 1% додатку на кошта адм.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНѢСТЕРЪ"

перше і одиноке руске Товариство асекурацийне, **припоручене** Всч. Духовеньству і всїм вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариятам всїх трех** епархій, обезпечає будинки, урядженє домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів ґваранцийних з днем 31-го грудня 1898 **виносить:**

Фонд резервовий	96.775 зр.	05 кр.	206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „	12 „	
Фонд основний	45.000 „	— „	
Резерва специяльна	842 „	40 „	

Тарифи »Днѣстра« дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди лїквідують ся безпроволочно. До кінця 1898 року виносили виплачені **шкоди** 527.790 зр. 67 кр. **Полїси »Днѣстра«** приймає **Банк краєвий при пожичках** гіпотечних.

На житє можна обезпечатись **через »Днѣстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає найкористнїйші услівя, представляє своїми фондами найбільшу ґваранцию і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Товариство взаїмного кредиту »Днѣстеръ«, стоваришенє з обмеженою порукою, удїляє **пожички** *за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адмінїстрацийні* за інтабуляциєю або порукою двох відповідних ручителїв, до сплати в ратах на 3 до 10 лїт і приймає вкладки до опроцентованя від **членів і третих осіб** по **4%**. Удїл членьский виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і пожичку дістати може тілько член обезпечений в »Днѣстрѣ«. Інформациї удїляє Дирекция листовно.

Зголошеня о удїленє аґенций в окрестностях **де нема** близько аґентів »Днѣстра«, **приймає ся.**

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

Хто хоче заробити 400 марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під **V, 21,**

Annoncen Exped. **K. F. Wojtan** Leipzig-Lindenau.

Видає і відповідає за редакцию **Стефан Кульчицкий.**

З друкарнї В. А. Шийковского.